

بررسی پاسخ توده‌های مقاوم و حساس علف‌هرز خونی‌واش معمولی (*Phalaris minor*) به دُزهای مختلف علف‌کش مزوسولفورون+یدوسولفورون+ایمن‌کننده مفن پایردی‌اتیل از دو استان کشور

محمدحسین زمانی^{۱*}؛ اسحاق کشتکار^۱؛ اسکندر زند^۲ و حمیدرضا ساسان‌فر^۲

۱- گروه آگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

۲- موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

چکیده

به منظور کمی‌سازی درجه مقاومت توده‌های مقاوم علف‌هرز خونی‌واش معمولی به علف‌کش مزوسولفورون+یدوسولفورون+ایمن‌کننده مفن پایردی‌اتیل (OD 1.2%) آزمایشی به‌صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی و با سه تکرار انجام شد. این آزمایش دوبار در گلخانه مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور در سال ۱۳۹۸ تکرار شد. تیمارهای این آزمایش شامل دو استان (فارس و خوزستان)، چهار توده علف‌هرز خونی‌واش (شامل دو توده حساس (G3 و KH37) و دو توده مقاوم (F12 و KH43)) و هفت دُز مختلف علف‌کش مزوسولفورون+یدوسولفورون+ایمن‌کننده مفن پایردی‌اتیل بودند. توده‌های خونی‌واش در مرحله دو تا سه برگی در معرض هفت دُز مختلف علف‌کش قرار گرفتند. چهار هفته پس از سم‌پاشی وزن خشک گیاهان اندازه‌گیری شد. به‌منظور تعیین درجه مقاومت و برازش نمودارها از مدل لگ‌لجستیک سه پارامتره استفاده شد. میانگین درجه مقاومت برای توده مقاوم KH43 از استان خوزستان ۳/۸ برآورد شد. همچنین به‌دلیل مقاومت بالای توده F12 از استان فارس، برازش مدل برای این توده ممکن نبود بنابراین درجه مقاومت برای این توده، بیش از ۱۹/۸ تخمین زده شد. بروز مقاومت بالا به علف‌کش مزوسولفورون+یدوسولفورون+ایمن‌کننده مفن پایردی‌اتیل در علف‌هرز خونی‌واش، از استان‌های فارس و خوزستان زنگ خطری برای کشاورزی این مناطق می‌باشد. بنابراین باید از مصرف متوالی این علف‌کش خودداری شود. همچنین به منظور حفظ این علف‌کش در سبد سموم، رعایت برنامه‌های مدیریتی مثل تناوب زراعی، اختلاط علف‌کش‌ها و تناوب استفاده از علف‌کش‌ها ضروری است.

کلیدواژه: درجه مقاومت، دُز-پاسخ، مزوسولفورون+یدوسولفورون+ایمن‌کننده مفن پایردی‌اتیل، مقاومت به علف‌کش

* نویسنده مسئول: گروه آگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

ایمیل: z.mohammadhosein@modares.ac.ir